

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Septem Illustrium Virorum Poemata

Amstelodami, 1672

Ad Sfortiam Pallavicinum S. R. E. Cardinalem. Apricatio Portuensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11215

Pastoris : tollunt innoxia colla Ceraftæ,
Atque illos pavidæ calcant impunè puellæ.

A D

S F O R T I A M
P A L L A V I C I N U M

S. R. E.

C A R D I N A L E M.

A P R I C A T I O P O R T U E N S I S.

A Nnuā dum vulgus renovat solennia Baccho,
Et temulenta Dei relegens vestigia pubes
Martia, degenerat formas induta ferarum;
Roma vale. Juvat arva sequi, & suspendere collo
Barbiton, & plectro geniali pellere curas.
Hic ubi Dis pelagi leges, & fata daturus
Amne Pater lento descendit in æquora Tibris,
Quaque fluit, pingues volvens ad litus arenas
Augēt agros: Urbesque mari, portusque recedunt.
Non Albæ juga semper, amat quoque litora Phœbus:
Carmen ubi nivei sacrum modulantur Olores
Dulcius, & lauro semper viret æmula myrtus:
Unde legit Tethys Nereo placitura coronas.

S F O R T I A, cui priscis virtus incognita sæclis,
Ipsa suis manibus Latium circumdedit ostrum:
Sospite quo, supra populos caput ardua sacrum
Exerit, & famam Capitolii Roma tuetur;
Pone graves curas paulisper, &, Urbe relicta,

H 5

Huc

Huc age (da veniam votis audacibus) adfis,
 Dum canimus, tenuem non dedignatus avenam.
 Sæpè & ALEXANDER summo de culmine rerum
 Descendens, faciles Musarum accommodat aures
 Lusibus, & nostris acclinat lumina chartis:
 Lumina, queis maria & terras, & diffusa longè
 Regna vigil, fessumque malis circumspicit orbem.
 Te nitidi Soles, placidi te litoris ora,
 Et secura quies, & amica silentia Musis,
 Quarum tu columen, quarum tu gloria prima es;
 Te mare piscosum, dilecta que silva Dianæ,
 Te regio formosa vocat. Tu latus adesto,
 Optatoque Deos vultu solare marinos.
 Scilicet & tempus veniet, cùm littus ad istud
 Colchide, semotisve advectus Gadibus hospes,
 Parcior Æneæ res, adventumque requirens,
 Scire volet, quâ rupe sedens prospexeris æquor,
 Quæque his prima pedum vestigia presseris oris.

Sed duo te nuper Latii clarissima cœli
 Lumina, Parcarum dextrâ intercepta malignâ
 Excruciant, ægramque vetant requiescere mentem.
 Nam penè obductum Corradi funere vulnus,
 Franciotto Libitina ferox rescidit adempto,
 Ausaque Romulei cladem geminare Senatûs.
 Hoc erat, eventurum olim quod dira canebant
 Auguria, hoc tempus fatale, hic lethifer ille
 Chaldæis toties promissus vatibus annus.
 Quique diu, dubiam terris metuentibus iram,
 Lumine sanguineo tristes arfere cometa; ;
 Scilicet hanc Latio cladem, hæc lamenta ferebant.
 Non ita sublatum ploravit Dardana tellus
 Hæctora vim Danaûm, Troianaque fata morantem,

Non

Non fratrem Heliades, non cærule mater Achillem :
Ut te morte Virûm pallentia vidimus ora
Manantem lacrimis, & publica damna querentem,
Damnantemque herbas, & falsam Pæonis artem.
Quos tibi non hilari vultu Fortuna renidens,
Non communis honos sociarat fœdere sancto :
Sed probitas, magnisque fides spectata periclis,
Atque animus contemptor opum, Themidisque palæstra
Excultum ingenium, & doctæ facundia linguæ :
Sed labor advigilans, & pectus stare paratum
Pro Latiis aris, certæque occumbere morti :
Dura, malis invicta, tuæque simillima virtus.

Tanta quidem rebus damna instaurare secundis
Conantur Superi, Hinc omnis pacata quiescit
Aufonia, unde virûm soboles, & copia frugum,
Et doctæ redeunt Artes, quas excitat, almo
Dum sinu ALEXANDER fovet, & præclara merentes
Respicit, attollitque viros : septem inde Trioni
Subdita gens tacito Romanas incipit aras
Obsequio colere, & ritus damnare profanos.
Hinc duo jungit Amor Divinæ germina gentis ;
Unde novum decus Hesperix, prolesque paretur
Ferro olim Europæ, atque Asiæ domitura Tyrannum.
Queis, Divûm imperio, proludens Westphalus Heros,
Insula cui sacris galeam terroribus armat,
Circumfert Batavûm victricia signa per Urbes ;
Quaque ruit, sequitur sublimi Gloria curru,
Luppiaque, Amisiusque, catenatusque Vifurgis.
Non tamen idcirco minus illacrimare sepultis,
Jacturamque doles, & non reparabile damnum.
Quod superest (parva ingentis solatia luctus)
Hic ego Castalio signum de marmore ponam,

Am.

Amborum vivâ referens in imagine vultus,
 Cui splendor feris, pretiumque accedet ab annis,
 Fulminis invictum damnis, ævique futurum:
 Navita quod maria alta secans de puppe salutet,
 Et cui pro Glauco, pro Leucothoës Melicerta,
 Sospes ab Ioniis persolvat vota procellis.
 Aut simulacrum ingens quintum statuemus eorum,
 Qui folium, subnixi humeris ingentibus, aureum
 Sub Vaticani diâ testudine Templi,
 Heroës magni subeunt, onus Hercule majus.
 Cernis, ut augusti quâ se venientibus offert
 Extremus Templi sinus, interiusque recedit,
 Nubibus è cœlo demissa curulibus, inter
 Aligerûm plausus, moles sese ardua tollit
 Supra & Dædaleos ausus, & barbara faxa
 Pyramidum, clarâque Rhodon post terga relinquit
 Aurea, nec bimari docta invidet æra Corintho!

Magna Parens, nunc primùm hominum mirata labores
 Roma loqui cesset prischorum opera alta Quiritum,
 Nec rerum dominos testantia rudera jactet.
 Miranda illa quidem. Ast omnes hîc Regia gaza
 Cæsareo minùs ausa ævo, atque ars dædala Graiûm
 Pandit opes, pandit pietas tua, Maxime Princeps,
 Sumere qui rerum meruisti scepra rogatus:
 Nunc donis populos auges, altaria Divis.

Ne tamen hæc propter, ne tu, Bernine, superbi:
 Non tu auctôr tantorum operum: nec talia fingi
 Mortali potuere manu. Non ipse Pyragmon
 Ausit ab Ætnæis tantum sperare caminis.
 Sat tibi Phidiacos quòd Græcia cedit honores,
 Præripuitque Jovi Pisæo Sequana palmam.
 Hic Superûm labor: Hi se operi accinxere ministros,

Æva-

Æraque miscuerunt, & aperto in lumine, Divûm
Effigiem, & liquidi rivos duxere metalli.

Quattuor hos annis, & majestate verendos,
Fulgentesque sacro tonsum diademate crinem,
Qui certant oneri supponere colla beato,
Olim Oriens, Latiumque tulit, simul inclyta monstros
Africa, quæ mansueta Viro plus profuit uno,
Quàm nocuit quondam Tarpæis invida palmis,
Hannibale, & centum, quas intulit aspera, classes.
Heu quantis illi caput objecere periculis,
Pro re Romana, pro religione Parentum!
Heu quanto Solium hoc nobis peperere labore,
Donec pondere confecti periere sub illo!
Romula nunc cælo delapsi templa revifunt,
Munere ALEXANDRI reduces, qualesque videri
Cœlicolis, quantique solent. Stupet inscia turba
Romulidûm, & supplex venientum numen adorat.

Salvete Heroes, quorum sub numine Roma est.
Quorum ea virtuti debet, quòd inermis, & una
Religione potens, nomen, sine cæde, Latinum
Protulit, imperiumque, ultra Garamantas, & Indos,
Sanctaque per populos victrix dat jura volentes.
Salvete, & Sedem hanc, vestræ quæ credita curæ,
Quamque Erebi jurata manus convellere pridem
Molitur, servate pii. Procul horrida bella,
Atque famem, & tristes Latio depellite morbos:
Præcipuè qui animos, humanaque pectora turbant:
Seu nos dura premit, seu fors felicior inflat.
Crescat amor recti: pronasque ad prælia neçtat
Fœdere non ficto tandem Pax candida gentes.
Atque, ut cuncta uno populorum vota loquamur,
Regnet ALEXANDER sospes, te sospite, FLAVI,
Quem

Quem longè ingenio præstantem, & moribus, ipsa
Diligit Invidia, atque hæc dignum sorte fatetur.

JACOBO ROSPIGLIOSIO,
VIRO MAXIMO,
S O T E R I A.

PArce metu Clio. Jam rumor læta secundus
Segusia de valle refert. Vis effera morbi
Cessit, & ille nocens venis deserbuit ignis,
Quo penè Itala res, & spes arfere Latinæ.
Jam solitum membris robur, jam pristinus ori,
Depulsâ macie, decor, & cum munere somni
Fax oculis tranquilla redit: rursusque rubentes
Incipiunt meliore genæ florere juventâ.
Non opis id, Natura, tuæ: nec gramina tantum
Marforum, doctæque manus valuere medentûm.
Prodigii auctores Superi. Virgo, inclyta Virgo,
Cui super Exquiliis lecto de marmore templum
Æstivæ posuere nives, nomenque dedere;
Ipsa laboranti præsentem (credite) Virgo,
Dum nostri miseretur, opem tulit. Ite sodales
Ordine quisque suo, niveis in vestibus, omnes,
Thure plate locum, facilesque in vota precantûm
Cingite fronde novâ, fertisque recentibus aras.
Dumque sua Exquiliis testati gaudia colles
Ære cavo, festoque diem clamore salutant;
Reddite vos Superis grates (nunc tempus) & almæ
Virginis alterno modulantes carmine laudes
Solvite, io! mecum Domino pro sospite, votum.

Tu